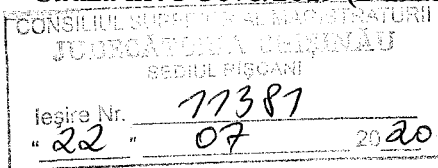

Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Cauza nr. 3-3678/2019 (2-19138370-12-3-22082019)

*Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28*

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, Vă remite spre examinare sesizarea privind excepția de neconstituționalitate prevederilor **art. 27, alin. (1), lit. c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate**, înaintată în conformitate cu art. 135 alin. (1), lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 25 lit. d) din Legea nr. 317-XII din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 alin. (1) lit. d) art. 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16.06.1995, de către avocatul Astafiev Valeri în interesele reclamantului _____, în cadrul cauzei de contencios administrativ intentată la acțiunea înaintată de _____ împotriva Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

Anexe:

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, prezentată în conformitate cu art. 135 alin. (1), lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 25, lit. d) din Legea nr. 317-XII din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională, art. 38, alin. (1), lit. d), art. 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16.06.1995 pe – 9 file;

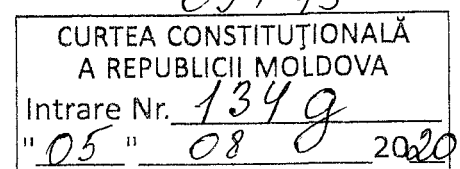
Copia cererii de chemare în judecată și a actelor anexate, pe 11 file;

Copia încheierii nr. 3-3678/19 din 20 iulie 2020, pe 04 file.

Cu înaltă considerațiune,

Judecător al Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

Paniș Alexei

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

SESIZARE

în conformitate cu cerințele art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția RM

I. AUTORUL SESIZĂRII:

Avocatul Astafiev Valeri, reprezentant al reclamantului
procesului civil, aflat pe rol la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

în cadrul

II. OBIECTUL SESIZĂRII:

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare verificarea constituționalității prevederilor art.27 alin.(1) lit.c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 02.11.2007, nr.171–174, art.667*) și pct.12) subpct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 04.05.2012, nr.85–87, art.295*), în sensul corespunderii acestora cu prevederile art. 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ:

1. Astfel, în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, se află cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către _____ împotriva Serviciului de Informație și Securitate, privind obligarea Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova de a anula **decizia privind trecerea la dispoziție** a lui

_____ în funcția deținută, expusă în nota de serviciu al Direcției juridice și anularea ordinului de trecere la dispoziție din funcție anterior deținută, ca ilegală și neîntemeiată.

2. La data de 22 decembrie 2018, reclamantul _____, aflându-se în afara orelor de serviciu, a fost implicat într-un accident rutier împreună cu alte 3 automobile. În rezultat, de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție raionul Rîșcani, a fost pornită cauza penală nr.2018300434, pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3), lit.b) Cod penal al RM.

3. La data de 22.12.2018 _____ a fost recunoscut ca persona bănuită în cadrul cauzei penale menționate.

4. La data de 28.01.2019, prin ordinul Directorului SIS nr.75-ps, invocând ca temei(*vezi pct.1*) Raportul dlui _____ din 26.12.2019, în conformitate cu prevederile art. 27 alin.(1), lit.c) al Legii nr.170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, s-a dispus eliberarea reclamantului din funcția deținută, fiind trecut în dispoziție de la 31.01.2019. Totodată, conform prevederilor pct.12) subpct.2) din *Regulamentului cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate*, aprobat prin Hotărâre Guvernului nr. 253 din 20.04.2012, *privind asigurarea*

financiară a ofițerilor de informații și securitate, lui _____ i s-a întrerupt achitarea salariului pînă la soluționarea definitivă a cauzei penale.

Conform prevederilor art.18 CP al RM, infracțiunea imputată reclamantului este considerată "*săvârșită din imprudență*". Deasemenea din partea organului de urmărire penală în adresa Serviciului nu au parvenit care-va demersuri privind trecerea la dispoziție a ofițerului de informații _____ cu eliberarea din funcție.

Deasemenea, nici reclamantul în raportul său din 26.12.2019 nu a solicitat eliberarea sa din funcția deținută.

5. Ulterior, la data de 20.03.2019, reclamantul _____ a fost pus sub învinuire conform art. 264 alin. (3) lit. b) CP al RM, cauza fiind remisă pentru examinare în instanța de judecată.

6. Iar la data de 22 iulie 2019, reclamantul _____ a depus pe numele Directorului Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, un raport privind anularea ordinului de eliberare din funcție și trecerea la dispoziție pînă la pronunțarea unei decizii de instanța de judecată.

Potrivit notei de serviciu, **semnată de directorul SIS la 06.08.2019**, sub aspect juridic, conform art. 27 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, trecerea la dispoziție a ofițerului de informații, cu eliberarea lui din funcție și menținerea în serviciu, se efectuează în cazul pornirii urmăririi penale în privința sa - pînă la soluționarea definitivă a cauzei penale. Corespunzător, din moment ce ofițerul de informații are statut de bănuit, învinuit, inculpat într-o cauză penală, de-iure acesta urmează a fi trecut la dispoziție pînă la soluționarea cauzei penale. Principiul prezumției nevinovăției nu este încălcat în acest sens, or procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice **persoană care o săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să** nu fie trasă la răspundere penală și condamnată. Astfel în cazul din speță, garanția ofițerului de informații de a fi restabilit în drepturi salariale este stabilită în Hotărârea Guvernului privind unele reglementări ce țin de asigurarea finanțării a ofițerilor de informații și securitate aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012. Conform pct.12 alin.(2) din Regulamentul cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate, în cazul pronunțării sentinței de achitare sau încetării procesului penal pe motive de reabilitare, ofițerii de informații și securitate au dreptul la compensarea salariului neplătit, în conformitate cu prevederile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În cazul în care cauza penală în care este implicat _____ se va finaliza cu achitarea acestuia sau scoaterea lui de sub urmărire penală pe motive de reabilitare, acestuia i se vor restabili toate drepturile, inclusiv salariale calculate din ziua trecerii la dispoziție.

Astfel s-a constatat, că restabilirea în funcție a ofițerului aflat sub urmărire penală este imposibilă din punct de vedere legal având în vedere considerentele enunțate mai sus.

De menționat, că din nota respectivă nu este clar dacă Directorul SIS a aprobat sau nu această notă, fiind doar semnătura lui și data.

7. Reclamantul consideră că art. 27 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate și pct.12 subpct.2) din Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate sunt neconstituționale.

8. Prin prezenta cerere, reclamantul se prevalează de dreptul său de a ridica excepția de neconstituționalitate.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII

1. În viziunea autorului sesizării, prevederile art. 27 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, conform căruia „Trecerea la dispoziție a ofițerului de informații, cu eliberarea lui din funcție și menținerea în serviciu, se efectuează în următoarele cazuri și termene: pornire a urmăririi penale în privința sa - până la soluționarea definitivă a cauzei penale” și pct. 12 subpct.2) din Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate, care prevede, că „În cazul trecerii ofițerilor de informații și securitate la dispoziție, în conformitate cu prevederile art.27 alin.(1) din Legea nr. 170 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate:2) în temeiul lit. c), achitarea salariului se întrerupe până la soluționarea definitivă a cauzei/cauzelor penale. În cazul pronunțării sentinței de achitare sau încetării procesului penal pe motive de reabilitare, ofițerii de informații și securitate au dreptul la compensarea salariului neplătit, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești” nu corespund exigențelor de claritate și previzibilitate, în practica judiciară și în speță, întră în contradicție cu alte acte normative în final fiind încălcate drepturile reclamantului referitor la principiul prezumției nevinovăției, fiind în contradicție cu prevederile art.6 alin.(2) al Convenției europene a Drepturilor Omului și în conformitate cu prevederile art.4 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova urmînd a fi aplicate în direct cu prevederile CEDO.

2. Conform prevederilor din Constituția RM, și anume:

Art. 1 alin. (3) Statul Republica Moldova: „Republica Moldova este un stat de drept democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Art. 20 Accesul liber la justiție: (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție”.

Art.21. Presumția nevinovăției: Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Art.43. Dreptul la muncă și la protecția muncii: „(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.”

Art.47. Dreptul la asistență și protecție socială: „(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.”

Art.54. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți: „(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.” (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sânt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

3. Prevederile relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului (adoptată la 10 decembrie 1948, la New York, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 217-XII din 28 iulie 1990) sunt următoarele:

Art.11: „Orice persoană acuzată de comiterea unui act cu caracter penal are dreptul să fie presupusă nevinovată până când vinovăția sa va fi stabilită în mod legal în cursul unui proces public în care i-au fost asigurate toate garanțiile necesare apărării sale.”

Art. 23: „Orice persoana are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii sale, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la ocrotirea împotriva șomajului.”

4. Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Art. 6 Dreptul la un proces echitabil: „2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.”

5. Prevederile Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (adoptat la 16 decembrie 1966, la New York și ratificat de Republica Moldova la 28 iulie 1990, prin Hotărârea Parlamentului nr. 217-XII) sunt următoarele:

Art. 6: „1. Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept.”

6. Potrivit prevederilor articolului (8) din CPP al RM, Presupunerea nevinovăției

(1) Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

7. Este de menționat că în Hotărârile sale, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reținut că, în virtutera garanțiilor constituționale, cadrul **legal național trebuie să fie compatibil** cu Convenția Europeană și cu jurisprudența Curții Europene. Or, prin *Hotărârea nr.55 din 14 octombrie 1999 privind interpretarea unor prevederi ale articolului 4 din Constituția Republicii Moldova*, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat, cu valoare de principiu, că „această prevedere comportă consecințe

juridice, presupunând, mai întâi, că organele de drept, inclusiv Curtea Constituțională [...], sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional [...], acordând, în caz de neconcordanță, prioritate prevederilor internaționale”.

8. În aceeași ordine de idei, în Hotărârea nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea Hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 28 mai 1998 „Cu privire la interpretarea art.20 din Constituția Republicii Moldova” în redacția Hotărârii nr. 39 din 9 iulie 2001, Curtea Constituțională a menționat că *„practica jurisdicțională internațională [...] este obligatorie pentru Republica Moldova, ca stat care a aderat la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale”*.

9. În Hotărârea Curții Constituționale nr.8 din 20.05.2013, Înalta Curte a menționat că, legalitatea, ca principiu de bază a statului de drept presupune conformitatea normei sau a actului de procedură privind edictarea normelor juridice. Comportamentul legal vizează atât activitatea de legiferare a Parlamentului, cât și stabilirea normelor interne de organizare și funcționare, care au o conexiune directă cu procesul legiferării.

10. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 15.05.2015 (& 105-109), Înalta Curte a reiterat următoarele:

„105. Curtea menționează că articolul 23 alin.(2) din Constituție pune în sarcina statului obligația de a face accesibile toate legile și actele normative. Deși articolul 23 din Constituție cuprinde expres doar criteriul de accesibilitate și claritate al legii, Curtea, prin jurisprudența sa, a reținut că normele adoptate de autoritățile publice urmează a fi și suficient de precise și previzibile.

106. Curtea reține că potrivit jurisprudenței Curții Europene: „O normă este accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă. [...] legea trebuie să fie accesibilă într-un mod adecvat: cetățeanul trebuie să aibă un indiciu adecvat, în circumstanțe concrete, asupra reglementărilor legale aplicabile [...]” (cauza Silver vs Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983).

107. Totodată, în jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că: „[...] odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [...]” (cauza Păduraru vs România, hotărârea din 1 decembrie 2005).

108. Curtea menționează că orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

109. Curtea reține că, prin reglementările de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară”.

11. Raportînd prevederile normative expuse controlului constituționalității în coraport cu prevederile indicate în Legea Supremă, considerînd că prevederile contestate vin în incompatibilitate absolute cu spiritual legii și cu hotărârile anterioare ale Curții Constituționale pe subiect similar, deoarece prevederile contestate vin în defavoarea angajatului.

**V. Prevederi relevante din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2
din 09.02.2016 pentru interpretarea
art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.**

În baza hotărârii menționate, Curtea Constituțională a hotărât:

în sensul art. 135 alin.(1) lit. a) și g) coroborat cu art.20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

- pînă la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea hotărârii, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art. 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție.

VI. Prevederi relevante din Constituția Republicii Moldova:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 53

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

- (1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.
- (2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvîrșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

VII. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului:

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei,

...hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și avînd un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de **preeminență a dreptului**, să ia primele măsuri menite să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală, au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei Convenții:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a **cauzei sale**, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra **încălțării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil**, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori a securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 8

Dreptul la respectarea vieții private și familiale

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în executarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și **prevenirea faptelor penale**, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

VIII. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII:

Pornind de la cele expuse consider că prevederile nominalizate ale art.27 alin.(1) lit.c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 *privind statutul ofițerului de informații și securitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 02.11.2007, nr.171-174, art.667)* și pct.12) subpct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 04.05.2012, nr.85-87, art.295*) **nu corespund prevederilor articolelor 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova**, respectiv în coformitate cu alineatul (1) litera a) articolul 135 din Constituția Republicii Moldova, litera a) alineatul (1) articolul 4 al Legii cu privire la Curtea Constituțională și litera a), alineatul (1) articolul 4 din Codul jurisdicției constituționale;

S O L I C I T:

1. Primirea spre examinare a prezentei sesizări și includerea ei pe ordinea de zi a Curții Constituționale.

2. Exercițarea controlului constituționalității prevederilor art.27 alin.(1) lit.c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 02.11.2007, nr.171-174, art.667) și pct.12) subpct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a

ofițerilor de informații și securitate(*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 04.05.2012, nr.85–87, art.295*) sub aspectul corespunderii normelor și expresiilor citate cu prevederile articolelor 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

IX. DOCUMENTELE ANEXATE:

Anexă: Materialele cauzei civile. pe _____ file.

X. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare ca informațiile care figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte și corespund convingerii personale și libertății de exprimare.

Cu profund respect,-

În interesele reclamantului

Avocat

Astafiev Valeri

14. IUL 2020

ÎNCHEIERE

20 iulie 2020

municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani,
instanța de judecată în componența:
președintele ședinței, judecător – Paniș Alexei,
grefier – Cogălniceanu Constantin,
cu participarea:
reclamantului –
avocatului – Astafiev Valeri, în interesele reclamantului,
reprezentantului pârâtului, Serviciul de Informație și Securitate – Gudumac Dan,

examinînd în ședință de judecată publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de _____ împotriva Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ,

constată:

La 22 august 2019, _____ a depus cerere de chemare în judecată, în ordinea contenciosului administrativ, împotriva Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova, solicitînd obligarea Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova de a anula decizia privind refuzul la restabilirea lui _____ în funcția deținută, expusă în nota de serviciu al Direcției Juridice, anularea ordinului de suspendare din funcția anterior deținută.

În susținerea cererii a indicat că, la 22 iulie reclamantul a depus un către Directorul Serviciului de Informații și Securitate cu solicitarea de a anula ordinul privind suspendarea sa din funcție, emis de către autoritatea respectivă în ianuarie 2019. Temei pentru emiterea ordinului în cauză a servit faptul implicării lui _____ la data de 22 decembrie 2018 în afara orelor de serviciu, într-un accident rutier și raportul acestuia către conducerea Serviciului de Informații și Securitate din 24 decembrie 2018 referitor la evenimentul menționat. În urma acestui accident rutier, de către organul de urmărire penală al IP Rîșcani, a fost inițiată cauza penală nr. 2018300434, pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Codul Penal, reclamantul fiind pus sub bănuială, iar ulterior pus sub învinuire în cauza penală menționată, care la moment se examinează la Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani.

Din partea organului de urmărire penală nu au parvenit în adresa Serviciului careva demersuri privind suspendarea de funcție.

La 08 august 2019 cu nr. 18/725, către șeful Centrului antiterorist al Serviciului de Informații și Securitate a fost remisă nota de serviciu al Direcției juridice, aprobată de Directorul Serviciului, pe marginea raportului dlui _____ fiind respinsă solicitarea de restabilire în funcție.

La 14 iulie 2020 reclamantul a înaintat cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate, invocând faptul că potrivit notei de serviciu, aprobată de directorul SIS din 06 august 2019, sub aspect juridic, conform art. 27 alin. (1) lit. c), trecerea la dispoziție a ofițerului de informații, cu eliberarea lui din funcție și menținerea în serviciu, se efectuează în cazul pornirii urmăririi penale în privința sa - până la soluționarea definitivă a cauzei penale. Corespunzător, din moment ce ofițerul de informații are statut de bănuț, învinuit, inculpat într-o cauză penală, de jure acesta urmează a fi trecut la dispoziție până la soluționarea cauzei penale. Principiul prezumției nevinovăției nu este încălcat în acest sens, or procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoanei care o săvârșit o infracțiune să fie pedepsit potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată. Astfel în cazul în speție, garanția ofițerului de informații de a fi restabilit în drepturi salariale este stabilită în Hotărârea Guvernului privind unele reglementări ce țin de asigurarea finanțării a ofițerilor de informații și securitate aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012. Conform pct. 12 alin. (2) din Regulamentul cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate, în cazul pronunțării sentinței de achitare sau încetării procesului penal pe motive de reabilitare, ofițerii de informații și securitate au dreptul la compensarea salariului neplătit, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Corespunzător, în cazul în care cauza penală în care este implicat se va finaliza cu achitarea acestuia sau scoaterea de sub urmărire penală pe motive de reabilitare, acestuia i se vor restabili toate drepturile, inclusiv salariale calculate din ziua trecerii la dispoziție.

Astfel s-a constatat, că restabilirea în funcție a ofițerului aflat sub urmărire penală este imposibilă din punct de vedere legal având în vedere considerentele enunțate mai sus.

În situația descrisă consideră, că art. 27 alin. (1) lit.c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate și a pct. 12 subpct.2) din Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate sunt neconstituționale, fiind necesar efectuarea controlului constituționalității prevederilor date sub aspectul corespunderii prevederilor art.20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

Analizând argumentele părților, în raport cu materialele cauzei, instanța de judecată consideră întemeiată cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, din următoarele considerente.

În speță reclamantul a inițiat acțiunea de contencios administrativ în vederea anulării refuzului autorității publice de a-l restabilit în funcția deținută.

În conformitate cu prevederile art.189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În conformitate cu prevederile art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169-171.

Conform art.12¹ alin.(1) - (3) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

La capitolul ce ține de excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin Hotărîrea nr.2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a accentuat că, în timp ce dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate aparține judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești de toate nivelele, precum și avînd în vedere caracterul formal al rolului Curții Supreme de Justiție și lipsa competenței acesteia de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate de instanțele judecătorești ierarhic inferioare, prevederile literelor a) și g) de la alin. (1) al articolului 135 din Constituție nu pot fi interpretate în sensul restrîngerii dreptului altor instanțe ordinare de a sesiza instanța de jurisdicție constituțională.

Astfel, prin hotărîrea nr.2 din 09 februarie 2016 Curtea Constituțională, a hotărît că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din

oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate;

- până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

În acest sens, se cere a fi precizat că, odată fiind invocată excepția de neconstituționalitate în cauza de contencios menționată supra, competența instanței de judecată se limitează în mod exclusiv doar la verificarea întrunirii condițiilor menționate expres în hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, ori verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar instanța de judecată nu este în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în cazul neîntrunirii condițiilor menționate supra. În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

În parte ce ține de condițiile necesare sesizării Curții Constituționale, instanța de judecată notează că prevederile art.27 alin. (1) lit.c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate și a pct. 12 subpct.2) din Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, excepția este ridicată de către una din părți și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate, motiv pentru care instanța de judecată consideră că sunt întrunite condițiile prevăzute la art.12¹ din Codul de procedură civilă.

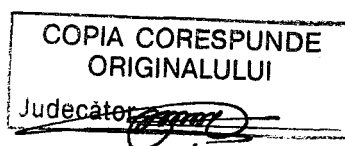
Reieșind din cele menționate, instanța de judecată, în conformitate cu prevederile art.12¹ diN Codul de procedură civilă, art.190 din Codul administrativ și prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016;

dispune:

Se admite cerere reclamantului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională privind controlul constituționalității prevederilor art.27 alin. (1) lit.c) al Legii nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate și a pct. 12 subpct.2) din Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate, prin prisma corespunderii ei prevederilor art.20, art.21, art.23, art.53 și art.54 din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea este definitivă.
Președintele ședinței,
Judecător

Paniș Alexei